Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 130 Sâmbătă 17 Mai 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ŢARA pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CALĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

LUPTA IMPOTRIVA INFRACTORILOR

Nu ştim dacă, prin introducerea lui în dicţionarul Academiei Române, franţuzismul „infractor" va fi sau nu va fi încetăţenit. Lăsând însă la o parte acest amănunt de ordin linguist, fapt este că autoritătile publice au de dus o luptă grea cu infractorii, ceeace înseamnă cu toţi câţi se abat dela legile, regulamentele şi ordonanţele date de aceste autorităţi.

Lupta este grea, de oarece infractorii sunt numeroşi, iar isteţimea lor, pusă în serviciul răului, se manifestă în mai multe direcţiuni. Urmările acestei isteţimi le suportă punga şi sănătatea publicului, a marei masse a cetăţenilor.

Iată, sub titlul „Sancţiuni sanitare", citim în „Universul" că organele Serviciului Sanitar au amendat mai mulţi infractori la legile sanitare.

Ce fel de infracţiuni au săvârşit cei amendaţi?

Unul a pus în consumaţie, între altele, vin contrafăcut. N'o fi fost oare contrafăcut cu faimosul „acid metilic", de pe urma căruia mai mulţi consumatori îşi găsiseră, acum câţiva ani, moartea sau se îmbolnăviseră foarte grav?

Unul — şi, ceeace este mai trist, acest „altul" e o coşcogeamite Cooperativă — a fost supus la amendă, pentrucă a vândut muşchiuleţ afumat alterat.

Un al treilea — acesta un brutar — „pentru murdărie generală". Un al patrulea infractor, tot brutar, „pentrucă a fabricat pâine cu mălai mucegăit".

Lista infractorilor nu se opreşte aici, ci este mult mai lungă, precum se poate afirma cu certitudine că este neasemănat mai lungă lista acelora care au scăpat cercetărilor întreprinse de organele respective ale autorităţii publice, aşa că încă n'au fost prinşi şi pedepsiţi.

De altfel, aşa cum zilnic avem ocazia să luăm cunoştinţă din cele publicate în ziare sau, deseori, să ne convingem prin noi înşine, prin propriile noastre păţanii, ca să nu spunem „pătimiri", infracţiunile ce merită să fie sancţionate cu toată asprimea legilor în vigoare nu privesc numai abateri dela legile cu caracter sanitar. Precum am spus, isteţimea infractorilor se resfrânge în mod dureros de simţit şi asupra pungii noastre, nu numai asupra sănătăţii.

In această categorie intră infractorii, care, profitând, ceeace înseamnă „abuzând", de lipsurile inerente situaţiei create de război, dau frâu liber lăcomiei lor de câştig cât mai mare, deci cât mai ilicit.

Speculă nu este doar altceva decât obţinerea de preţuri ce depăşesc orice margini permise.

Pentru speculanţi, împrejurările de astăzi sunt prielnice. In vremuri normale, când găseşti lesne de toate şi când — aşa cum se întâmplă destul de des — oferta este mai mare decât cererea, specula nu poate înflori. Dar tocmai pentrucă trăim vremuri anormale, tocmai pentrucă trăim vremuri când, în ce priveşte atâtea articole de primă necesitate şi de consumaţie curentă, cererea întrece oferta, s'a simţit nevoia de îngrădire a libertăţii comerţului şi de intervenţie a autorităţii publice, pentruca, pe de o parte, să se înfrâneze specula, iar, pe de altă parte, pentru a se proceda la o repartizare proporţională între toţi cetăţenii a cantităţilor de mărfuri şi articole existente.

Totuşi, cu toate strădaniile depuse de organele autorităţilor publice şi cu toate pedepsele şi amenzile ce curg pe capul infractorilor, mulţi din aceştia continuă a stărui în apucăturile lor. In privinţa aceasta, am citit în „Gazeta Municipală" un caz caracteristic. Un măcelar din Bucureşti a ajuns să-şi piardă capitalul şi chiar să-şi vândă casele, pentru a putea plăti sumele cu care era amendat în continuu, dar nu s'a lecuit de năravul de a tăia vite clandestin şi de a vinde carnea tot clandestin.

Expunând aceste stări de lucruri, este departe de noi gândul de a întinde asupra tuturor comercianţilor acuzaţia de infractori şi speculanţi. Adevăratul comerciant este, prin educaţie, prin tradiţie şi chiar prin interes, un om care se fereşte de a-şi atrage asupră-şi învinuirea de infractor sau de speculant lipsit de scrupule. Această categorie de comercianţi merită să fie sprijinită, să fie ferită de tot felul de şicane şi să nu fie zdrobită sub povara taxelor şi impozitelor.

Alături de ea este însă clasa acelora, pentru a căror înfrânare şi cumintire sforţările autorităţilor publice trebuesc secondate şi susţinute şi de concursul cetăţenilor.

CUTREMURE INREGISTRATE LA OBSERVATORUL DIN BUCUREŞTI

Observatorul astronomic din Capitală ne comunică următoarele:

In ziua de 14 Mai s'au înregistrat la Observatorul din Bucureşti următoarele două cutremure: primul destul de puternic la ora 10,37 m. 49 sec. cu epicentru la 400—500 kilometri, al doilea foarte slab la ora 15,45 m. cu epicentrul în ţară la 160 klm.

VIZITA D-LUI ALPERS IN CAPITALĂ

D. general Antonescu, Conducătorul Statului, întreţinându-se cu d. Alpers, inspectorul-general al pădurilor din Reich.

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

Bătălia dela Tobruk-Sollum.-Operaţiile militare din Extremul Orient

de R. SEIŞANU

In sectorul Tobruk din Libia şi în sectorul Sollum din zona frontierei occidentale a Egiptului, au fost eri ciocniri puternice între trupele britanice şi cele germano-italiene.

Un atac britanic dat cu formaţiunile blindate, la Tobruk, împotriva sectorului ocupat de o unitate italiană, a fost respins. In alte părţi din jurul Tobrukului au fost lupte, cu succese locale pentru trupele germano-italiene.

Forţele britanice din Tobruk continuă însă rezistenţa lor beneficiind de liniile puternic fortificate, de comunicaţiile pe mare şi deci de posibilităţile de a fi aprovizionate şi întărite; ca şi de concursul flotei din Mediterana orientală şi a aviaţiei din Egipt.

In situaţia actuală — deosebită de acea din cursul operaţiunilor din trecut — Tobrukul este un sector puternic fortificat cu posibilităţi agresive şi de rezistenţă, în flancul atacatorilor.

Pe frontul Sollum din zona frontierei occidentale a Egiptului unităţile de recunoaştere ale corpului german au înaintat în direcţia est spre Marsa Matruk şi sud-vest până la 60—70 km. de frontieră.

Forţele principale germano-italiene din Africa de nord sunt acoperite de formaţiuni uşoare ce fac necontenit recunoaşteri în cursul cărora ele au ciocniri violente cu unităţile blindate engleze.

Aviaţia italiană a atacat eri baza navală dela Alexandria (Egipt); iar cea britanică portul Benghazi şi şoseaua litorală (via Balbo). Flota şi aviaţia britanică supraveghează canalul Siciliei şi zona maritimă din apropierea coastelor Libiei.

In Abisinia centrală operaţiile continuă în regiunea Amba Alagi. Trupele britanice dela nord s'au apropiat de Amba Alagi. In Abisinia de sud, în regiunea lacurilor, coloanele britanice au cucerit câteva puncte de rezistenţă italiene. Cu toată situaţia lor critică, forţele italiene din Abisinia continuă să opună rezistenţă, atât în regiunea Amba Alagi, cât şi în regiunea lacurilor.

Pe teatrul de război din China, după contra-ofensiva forţelor chineze dela începutul lui Aprilie a. c., care a fost oprită, pe la sfârşitul acelei luni a început ofensiva armatelor japoneze în regiunea orientală şi sud-orientală.

Riposta japoneză a luat caracterul unei mari bătălii. Ea a pornit depe coasta oceanului, dela sud de Shanghai, până la Foochow (sau Fuceu) şi s'a întins treptat spre nord-vest, vest şi sud-vest în teritoriile provinciilor Fukien, Shansi, Ceiang şi Hupe.

O coloană puternică japoneză a debarcat în apropiere de Foochow (Fuceu) şi după ce a cucerit acest oraş a înaintat de-alungul râului Min în direcţia nord-vest urmărind trupele chineze ce se retrăgeau în zona muntoasă a provinciei Fukien.

Alte coloane japoneze au debarcat în acelaş timp, în porturile Ningpo şi Shaohsing, situate la sud de Shanghai şi au înaintat în direcţia sud-vest spre oraşele Yenkow şi Kinhwa din provincia Şekiang, — obiectivul lor imediat fiind ocuparea importantei căi ferate ce leagă Hanchow de Nanciang.

In ultimele zile bătălia se desfăşoară pe trei fronturi şi pare a fi atins faza principală. In sectorul Shansi, comandantul diviziei a 24-a chineze împreună cu întreg statul său major, a fost făcut prizonier.

In provincia Cekiang se dau lupte crâncene în zona muntoasă de la sud de Hangceu, între Chuki şi Iwu, între armata japoneză dela centru şi armata chineză comandată de generalul Kuşutung, al cărei efectiv, după o comunicare din Tokio, este de 150.000 de oameni. Alte operaţiuni sunt în curs în provincia Hupe, la nord-vest de Suishin şi la nord de localităţile Kingmen şi Tanyang.

Chinezii pretind că ei pot să continue războiul „indefinit", de oarece dispun de spaţiu, de timp şi de rezerve mari de oameni spre a menţine pe frontul de luptă efectivele necesare. In ce priveşte materialul de război de care au nevoe, ei contează totdeauna pe concursul Marei Britanii şi Statelor-Unite.

Japonezii, de partea lor, au declarat de repetate ori, că vor duce războiul „până la capăt", adică până la victorie, indiferent de durata lui şi deci de posibilităţile de rezistenţă ale Chinezilor.

In 1938, ministrul de război al Japoniei, generalul Itagaki, a afirmat că dacă va fi nevoe, ostilităţile din China vor putea fi prelungite „timp de zece ani". Ca să scurteze însă războiul din China — şi japonezii vor să-l scurteze spre a putea avea libertatea de acţiune cu totalitatea forţelor lor de uscat, de mare şi aeriene, în cazul unui eventual război în Pacific cu Statele-Unite şi Marea Britanie — comandamentul armatei japoneze caută prin toate mijloacele să obţină „decisiva" pe teatrul de operaţiuni chinez.

El dispune de comunicaţiile libere pe mare cu coasta chineză şi de o numeroasă flotilă de vase mici cu motor, care pot patrula pe fluviile şi râurile chineze în regiunile unde armatele chineze s'ar putea aproviziona.

Aşa că, pe când flota de război japoneză se mişcă în deplină libertate pe marea Chinei, controlează porturile ei şi interzice orice transporturi de armament şi muniţiuni destinate armatelor chineze, flotila fluvială japoneză pătrunde adânc în interior şi controlează regiunile din China occidentală care au legături cu zonele ocupate de trupele chineze.

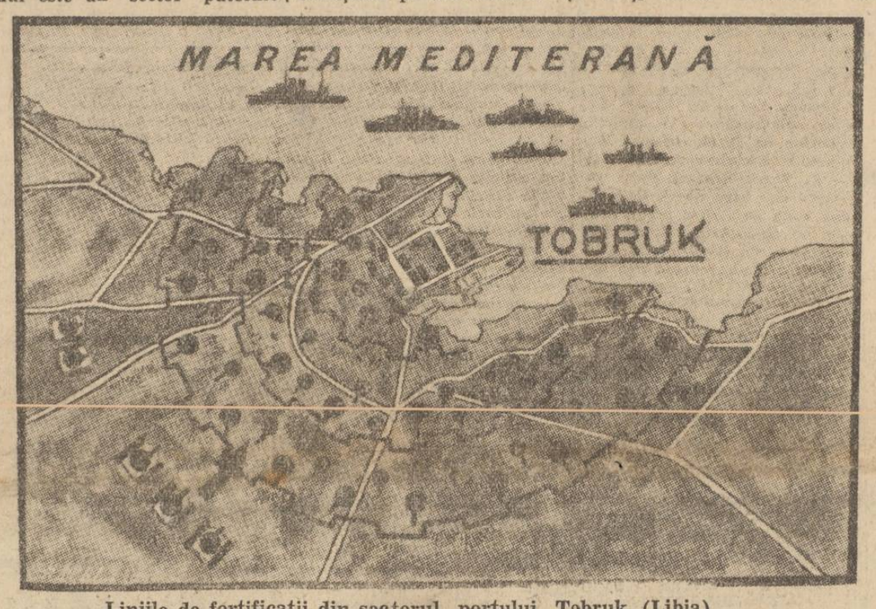

Liniile de fortificaţii din sectorul portului Tobruk (Libia)

IN PORTUL PIREU

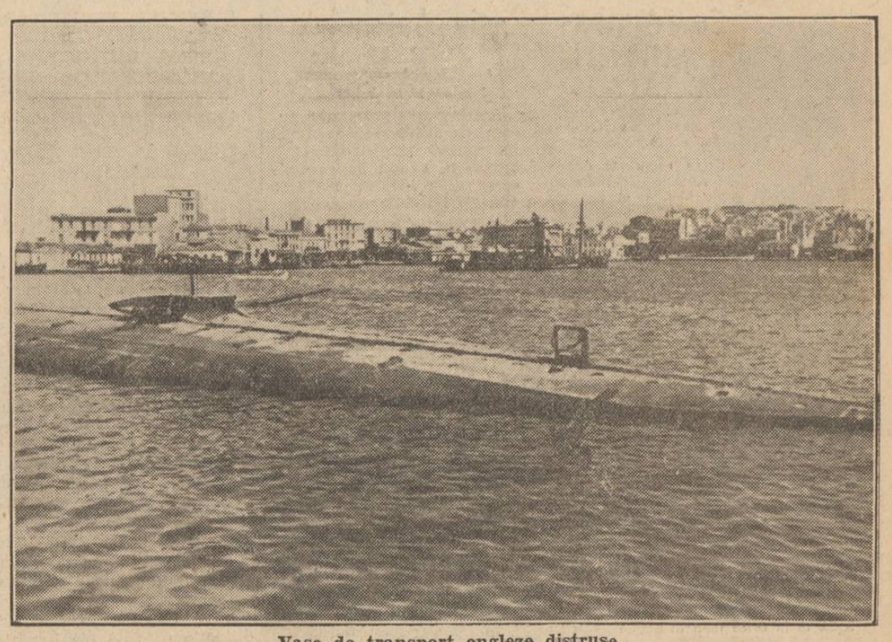

Vase de transport engleze distruse

Rezultatul intrevederii dintre Führer şi amiralul Darlan

Politica Statelor Unite in Orientul apropiat

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 14. — Ştirea despre întrunirea consiliului de miniştri francez, precum şi aceea despre primirea în audienţă a amiralului Darlan de către mareşalul Pétain sunt urmărite cu mare atenţie de cercurile politice germane.

Persistă aci părerea că amiralul Darlan a raportat mareşalului Pétain rezultatul recentei sale întrevederi cu Fuehrerul.

Cu toate că se păstrează aci cel mai desăvârşit secret asupra acestei întrevederi, se crede că relaţiile franco-germane, care nu aveau până acum o formă precisă, vor fi de aci inainte definitiv lămurite, căci e greu de admis să se poată proceda la o nouă reglementare a situatiei europene înainte de precizarea raporturilor dintre aceste două ţări.

Problemele care urmează să fie discutate sunt ale Africei, a blocadei engleze, precum şi aceea a amestecului crescând al Statelor Unite în chestiunile europene.

Politica d-lui Roosevelt în Orientul apropiat e comparată cu aceea dusă de acesta acum o lună în Balcani. Fiul d-lui Roosevelt a transmis Regelui Faruk al Egiptului şi generalului Wavel scrisori ale tatălui său. Conţinutul acestor scrisori nu e cunoscut, dar se crede aci că Statele Unite încearcă să întărească presiunea Angliei asupra Egiptului.

Din Bagdad se anunţă concomitent că d. Roosevelt a procedat faţă de guvernul Irakului în acelaş mod în care a procedat la Belgrad şi Atena, promiţând furnizarea de armament american armatei irakiene.

Această ofertă n'a fost însă luată în seamă de guvernul irakian.

Se spune în acelaş timp la Berlin, că avertismentul Germaniei de a întreprinde operaţii militare în Marea Roşie va contribui ca Egiptul să nu repete greşelile comise de Grecia şi Jugoslavia.

La aceasta se adaogă, că intensificarea operaţiunilor germane în Mediterana orientală va contribui cu siguranţă la zădărnicirea planurilor engleze de a ridica Egiptul împotriva Axei şi a lumii arabe.

Guvernul irakian nu admite o mediaţie a Statelor Unite

Roma, 14 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. înregistrează ştirea primită din Beyrut de agenţia „Stefani" prin care se spune că cercurile din Bagdad afirmă că guvernul Statelor Unite s'ar fi oferit ca mediator în conflictul anglo-irakian.

Cercurile irakiene afirmă că această ofertă de mediaţiune va fi discreditată, deoarece d. Roosevelt, fiind un mijlocitor al Angliei, va căuta să trateze având în vedere numai interesele britanice.

Cetăţenii americani invitaţi să plece din Orientul apropiat

Ankara, 14 (Telegraph-Orient). — *Cetăţenii americani din Turcia, Irak, Syria, Egipt şi Palestina au fost invitaţi de către consulii americani din statele respective să plece la Suez unde se află 4 vapoare americane pentru a-i duce în Statele Unite. In invitaţie se subliniază urgenţa plecărei.*

IN CORPUL ZIARULUI:

TEXTUL DECRETULUI-LEGE PENTRU ORGANIZAREA MUNCII NAŢIONALE

LIMPEZIREA „MISTERULUI HESS"

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 14. — **Cazul Hess, care părea să fie învăluit în mister în cursul zilei de eri, poate fi considerat acum ca deplin lămurit.**

Hess a lăsat în urma sa un bogat material, care confirmă supoziţiile făcute în legătură cu cazul său.

Se spune între altele că Hess era animat de via dorinţă de a lua asupra sa, chiar cu preţul sacrificiului persoanei sale, o mare misiune de politică externă.

Ideea de bază a acestei misiuni era de a restabili relaţiile dintre Anglia şi Germania, pentru a evita prăbuşirea celei dintâi. El a fost îndrumat în acest sens de motive ideale care porneau dela părerea că Anglia e un stat germanic şi că poporul englez este strâns înrudit cu poporul german.

Trebuie amintit cu această ocazie, că atât Fuehrerul cât şi ministrul de externe al Reichului d. von Ribbentrop au fost animaţi de aceleaşi sentimente, până în momentul în care Anglia a declarat război Germaniei. Fuehrerul a repetat apelurile sale în discursurile ţinute la 6 Octombrie 1939 şi 19 Iulie 1940.

Acum însă, când Anglia şi Germania duc o luptă pe viaţă şi pe moarte, iniţiativa lui Rudolf Hess nu mai poate fi considerată ca fiind a unui spirit sănătos.

Hess avea numeroşi amici în Anglia şi spera ca prin ajutorul acestora, în special cu acela al lordului Hamilton, să stârnească în aşa măsură opoziţia împotriva d-lui Churchill, în cât să provoace căderea acestuia sau să contribue la accentuarea ideii de înţelegere între cele două ţări.

Hess spera să se înapoieze după două zile în Germania după ce şi-ar fi îndeplinit această misiune fantastică. Atât rudele sale, cât şi Fuehrerul n'au ştiut însă nimic despre acest plan.

In ce priveşte urmările acestui caz, e afară de orice îndoială că guvernul englez va căuta să-l speculeze în favoarea sa, căutând să convingă poporul că soarta războiului s'ar putea hotărî şi altfel decât pe calea armelor şi să facă în acelaş timp pe izolaţioniştii americani să renunţe la propaganda împotriva războiului.

REPERCUSIILE AFACERII HESS IN PRESA INTERNAŢIONALA

Berlin, 14 (Rador). — *Cercurile politice berlineze au urmărit cu destul interes repercusiunile pe care afacerea Hess le-a avut în presa internaţională.*

In această privinţă ,este subliniată rezerva de care a dat dovadă întreaga presă europeană care — se declară în aceste cercuri — a învăţat în cursul ultimilor ani şi mai cu deosebire în cursul războiului actual, să facă o deosebire între iluzii şi realităţi.

Nu este nimeni surprins la Berlin, pe de altă parte, de faptul că acea parte din presă ale cărei redacţii se ţin departe de realităţile europene, nutreşte noui iluzii în legătură cu afacerea Hess.

La ministerul de externe s'a precizat Miercuri că singurul intres pe care îl prezintă această afacere pe tărâmul politicei externe este încercarea unor anumite ţări de a exploata evenimentul în favoarea unei propagande tendenţioase. Faptul că în lumea anglo-saxonă se încearcă să se oprească scăderea moralului popular cu ajutorul afacerii Hess, fără a se ţine seama de situaţia reală, se încadrează cu totul în campania de iluzii a Angliei, aşa cum s'a manifestat până acum, şi în propaganda înşelătoare a Statelor Unite.

Se pare însă că în aceste două ţări anglo-saxone nu se gândeşte nimeni la desiluzia pe care o vor avea popoarele lor în ziua când vor vedea ce a fost iluzie şi care este realitatea.

D. VON PAPEN A AVUT O INTREVEDERE CU PREŞEDINTELE TURCIEI

Istanbul, 14 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

D. von Papen, ambasadorul Germaniei, a avut Miercuri după amiază o întrevedere timp de o oră cu d. Inonu, preşedintele Republicei Turceşti.

La această audienţă a asistat şi d. Saracioglu, ministrul de afaceri străine.

PRIMUL MINISTRU ŞI MINISTRUL DE EXTERNE TURC AU FĂCUT DECLARAŢII POLITICE

Ankara ,14 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite următoarele:

Preşedintele consiliului de miniştri şi ministrul afacerilor străine au făcut declaraţii partidului popular cu privire la evenimentele politice din ultimele zile, mai ales în ceeace poate interesa Turcia.

O PARADĂ LA BAGDAD

Un detaşament de infanterie irakiană cu drapelul ţării. Soldaţii poartă o îmbrăcăminte uşoară. Pantofii sunt schimbaţi cu cisme numai la exerciţii grele.